

Лекція 6. Олімпійський спорт в Україні

6.1. Олімпійський спорт в Україні до 1992 р.

6.2. Економічні основи олімпійського спорту

До 1992 року, коли МОК був визнаний НОК України як самостійної незалежної держави, олімпійський спорт України був складовою частиною олімпійського руху Росії (до 1917 р.), а в подальшому – колишнього СРСР.

На жаль, українських спортсменів не було серед учасників олімпійських змагань на Іграх I Олімпіади 1896 р. в Афінах ¹.

Не виступали спортсмени Росії й на іграх 1900 р. у Парижі та 1904 р. у Сент-Луїсі.

На Ігри V Олімпіади 1912 р. в Стокгольмі пройшли відбір до збірної команди Росії лише такі українські спортсмени, **як П. За коворот** та З. Купченко. Втішало те, що у команді Австрії стартував В. Понурський зі Львова, який був третім у попередніх забігах на 200 та 400 м ².

Відповідно до рішення Російського олімпійського комітету право на проведення Першої **російської Олімпіади 1913 р. було надане Києву**. Цього ж року був утворений Київський олімпійський комітет під керівництвом А. К. Анохіна. У ці роки в Україні нараховувалось біля 200 різних спортивних колективів, в яких займалось спортом близько 8 тисяч чоловік. Так, окрім кількох уже існуючих на той час спортивних товариств «Сокіл», «Орел», автомобілістів, туристів, повітроплавання, яхт-клубів, було створено гурток «Спорт», тенісний клуб, клуб любителів спорту, гімнастичне товариство «Російський богатир», київське спортивне товариство та ін.

На організацію олімпіади було виділено 10 тис. рублів. Було реконструйовано велотрек та побудовано стадіон.

У змаганнях з 14 видів спорту виявили бажання взяти участь близько 600 спортсменів з 22 міст, зокрема українських - Києва, Харкова, Одеси, Чернігова, Кам'янка-Подільського, Луцька та ін. найбільш представницькими були змагання

з легкої атлетики. Що зібрали 174 учасники, а найчисельнішу делегацію вивели на старт кияни.

Після Жовтневої революції 1917 року спортивне життя в Україні активізувалось ще більше. Почали будуватись спортивні споруди, створюватись нові спортивні організації, зростає кількість людей, що займалися спортом.

1923 році в Харкові на стадіоні «Спартак» та на Дніпрі у Києві (водні види спорту) пройшла I Всеукраїнська спартакіада, в якій взяло участь близько 300 спортсменів з 8 губерній.

Обов'язковим для всіх учасників було багатоборство – шестиборство для чоловіків і триборство для жінок. Не всі лідери молоді української «королеви спорту» вийшли на старт в Харкові.

Найкращі з них у ці дні виступали у Москві (I Всесоюзне фізкультурне свято). Обов'язкові нововведення торкнулися також і футболістів. Перед усіма без винятку іграми тепер мали відбуватись з обведення м'яча на 110-метровій лінії. Точності удару. Бігу на 60м та в естафетному бігу 11х1000м, що з часом замінила естафета 11х100м. Під час розіграшів призів це «навантаження» іноді відіграло вирішальне значення.

1923 р. в Харкові було створено Вищу раду фізичної культури України, яка об'єднала усі спортивні товариства. Новому керівному органу було надано функції Олімпійського комітету України, що на той час припинив свою діяльність.

Тридцять роки стали періодом бурхливого розвитку українського спорту.
У

1930 році було відкрито у Харкові Державний інститут фізичної культури України (ДІФКУ). П'ять технікумів фізичної культури працювали в Києві, Дніпропетровську, Одесі, Луганську й Артемівську. У 1931 році в Харкові було відкрито науково-дослідний інститут фізичної культури, а в 1935 р. при ДІФКУ була утворена вища школа тренерів.

В Україні виросла велика група спортсменів вищої кваліфікації. Наприклад, у 1935 році В.Титов встановив два світових рекорди з кульової стрільби. Важкоатлет Г.Попов, застосовуючи науково обґрунтовану систему підготовки, протягом трьох років (1938-1940 рр.) встановив 126 рекордів СРСР, 79 з яких перевищували світові.

Інтенсивно розвивалась база для занять спортом. У 1940 році в Україні було вже 610 стадіонів і комплексних спортивних майданчиків, більше 2,5 тисяч футбольних полів, біля 1,5 тисячі спортивних залів, біля 15 тисяч ігрових майданчиків.

Принципово новий етап розвитку спорту вищих досягнень розпочався в Україні після визнання МОК Олімпійського комітету СРСР і прийняття рішення про участь у Іграх XV Олімпіади 1952 р. в Гельсінкі.

Спортивні організації, тренери і спортсмени України включилися в олімпійську підготовку. Не дивлячись на відсутність досвіду участі в міжнародних змаганнях, спортсмени України чудово виступили на Іграх XV Олімпіади (10 золотих, 9 срібних і 1 бронзова медаль).

Належно виглядали спортсмени України і на Іграх Олімпіади у 50-60-і роки. Кожна четверта золота медаль була українською. В цей період в Україні була вихована плеяда видатних спортсменів сучасного олімпійського руху: гімнасти В.Чукарін ³, Л.Латиніна ⁴, Б.Шахлін, М. Гороховська ⁵; легкоатлети В.Голубничий, В.Крепкіна, важкоатлет Л.Жаботинський, плавчиха Г.Прозуменщикова, веслувальник А.Шапаренко.

Такі результати були відображенням добре відпрацьованої системи підготовки в Україні спортсменів вищої кваліфікації. Основними елементами цієї системи були:

- піклування держави про розвиток фізичного виховання, дитячо-юнацького спорту і спорту вищих досягнень;
- наявність організаційно-методичної системи масового спорту і спорту вищих досягнень;
- широка мережа спортивних споруд, колективів фізкультури, дитячих спортивних шкіл та інших організацій, зайнятих підготовкою спортсменів;
- популярність спорту серед населення України, особливо у дітей і молоді, здорова соціальна атмосфера навколо спорту вищих досягнень;

- ефективна система підготовки тренерів і організаторів спорту в інститутах і технікумах фізичної культури;
- високий рівень розвитку спортивної науки, перш за все теорії і методики спортивного тренування і спортивної фізіології.

Після поразки на Іграх XIX Олімпіади в Мехіко (1968) в Україні була

значно модифікована система організації підготовки спортсменів, інтенсифікувались будівництво сучасних спортивних споруд, збільшилось фінансування олімпійського спорту, почали створюватися сучасні центри олімпійської підготовки. Велика увага зверталась на підготовку спортивного резерву, централізацію підготовки збірних команд, суттєво була вдосконалена методика підготовки, значно зросли тренувальні й змагальні навантаження. З'явилося нове покоління видатних спортсменів в Україні, про що свідчать виступи українських спортсменів на Іграх в Сеулі (XXII ОІ, 1988) і в Барселоні (1992).

Досягнення спортсменів України в ці роки були обумовлені в першу чергу інтенсивним розвитком сучасної бази для занять спортом. Комплексні центри олімпійської підготовки включали не тільки стадіони, басейни, зали та інші споруди, але і місця для проживання, харчування, навчання, відпочинку, відновлення та інше.

Аналізуючи рівень розвитку олімпійського спорту в Україні в останні десятиріччя слід відзначити, що основні досягнення були в літніх видах спорту

— в першу чергу, в легкій атлетиці, гімнастиці, фехтуванні, різних видах боротьби, гандболі, футболі та інших.

Що стосується зимових видів спорту, то тут вклад спортсменів України у складах збірних команд СРСР не був суттєвим. На різних ЗОІ від України брало участь по декілька спортсменів.

2. Сучасний стан олімпійського спорту в Україні

Після визнання МОКом НОК України у 1992 році олімпійський рух в Україні став самостійним і відразу зустрівся з великою кількістю складних проблем:

- докорінна перебудова суспільства;
- тяжка економічна криза;
- політична нестабільність,
- відсутність структур керування олімпійським спортом;
- відсутність представництва в міжнародних структурах;
- відсутність кваліфікованих суддів з олімпійських видів спорту;
- відсутність досвідчених тренерів збірних олімпійських команд;
- відсутність достатньої фінансової бази спорту вищих досягнень;
- відсутність серйозної підтримки з боку держави.

Слід відзначити, що до 1992 року вся робота з підготовки збірних олімпійських команд здійснювалася на 90% московськими фахівцями.

Виключення складали окремі видатні тренери України, які мали великий досвід роботи в якості головних і старших тренерів збірних олімпійських команд.

Саме силами цих фахівців вже до кінця 1992 року була розроблена концепція підготовки спортсменів України до ХУІІ ЗОІ1994 р. в Лілліхаммері і до Ігор ХХУІ Олімпіади 1996 р. в Атланті.

Основна увага була концентрована на наступних принципах:

- органічний взаємозв'язок усіх компонентів підготовки спортсменів до ОІ – організаційних, матеріально-технічних, науково-методичних та ін.;
- спрямованість всієї системи олімпійського спорту на демонстрацію найвищого, максимально можливого для кожного спортсмена результату на ОІ;
- визначення елітної групи спортсменів вищої кваліфікації, здатних досягти результатів, необхідних для успішного виступу на ОІ і створення цій групі усіх необхідних умов, подібних закордонним конкурентам.

В концепції також були виділені пріоритетні завдання у сфері загальної стратегічної підготовки, в її організації і матеріально-технічному забезпечення, плануванні підготовки, системі відбору кандидатів в збірні команди і в стартові склади, в науково-методичному, медико-біологічному та інформаційному забезпеченні підготовки спортсменів і команд, у підготовці кадрів спеціалістів і підвищення їх кваліфікації.

Велику організаційну роботу в стислі строки здійснив НОК, який очолював дворазовий олімпійський чемпіон Валерій Борзов федерації з олімпійських видів спорту.

НОК України співпрацює з державними, громадськими та іншими організаціями. На засадах незалежності та доброї волі Національний олімпійський комітет України об'єднує 40 федерацій з олімпійських видів спорту. НОК також має 27 відділень у всіх областях, а також в Автономній республіці Крим, містах Києві і Севастополі.

Президентами НОК України в різні роки були:

- Валерій Борзов – 1990-1998 роки;
- Іван Федоренко – 1998-2002 роки;
- Віктор Янукович – 2002-2005 роки.

З 23 червня 2005 року НОК України очолює Олімпійський чемпіон, член МОК, Герой України Сергій Назарович Бубка. Першим віце-президентом є Сафіуллін Равіль Сафович. Окрім нього у складі виконкому є ще п'ять віце-президентів та 21 член НОК.

Членами МОК в Україні є Олімпійські чемпіони Валерій Борзов (з 1994) та Сергій Бубка (з 1999). НОК України має угоди з відомими у світі компаніями, які підтримують олімпійський рух.

В 1995 році НОК України почав випускати свій офіційний журнал під назвою "Олімпійська арена", який виходить кожного місяця, а з 1997 року видає раз на

два тижні бюлетень "Олімпійські новини від НОК України". НОК України має широкі зв'язки з НОКами сусідніх країн та олімпійськими організаціями. Представники НОК України є членами різних міжнародних організацій і об'єднань. Тісні зв'язки НОК України має з українськими спортивними

осередками за кордоном. Комітети друзів НОК України були створені і працюють зараз у США, Канаді, Австралії.

3. Спортсмени України в Іграх Олімпіад (після 1952 р.)

Всього за 62-річний період участі у Літніх та Зимових Олімпійських іграх українські спортсмени завоювали **621** медаль (станом на 2014 рік), з них: **236** золотих, **172** срібних, **213** бронзових нагороди. В тому числі за період незалежності нашої держави – **115** нагород у Іграх Олімпіад (33 золоті, 27 срібних та 55 бронзових медалей) та 7 – на зимових олімпійських іграх (2 золоті, 1 срібну та 4 бронзові медалі).

Ігри XV Олімпіади, Хельсінки, 1952 р.

25 представників України здобули 10 золотих, 9 срібних та 1 бронзову нагороду.

Гімнаст зі Львова Віктор Чукарін став володарем золотої медалі абсолютного чемпіона та золотих медалей у вправах на коні, стрибках і у командному заліку. У вправах на брусах і кільцях він завоював срібні медалі. Львів'янин Дмитро Леонкін отримав золоту медаль за командну першість і бронзову за вправи на кільцях.

Харків'янка Марія Гороховська виграла золоту медаль абсолютної чемпіонки і чотири срібні медалі у всіх видах гімнастичного багатоборства. Киянка Ніна Бочарова посіла друге місце у багатоборстві і перше у вправах на колоді. На золоту сходинку олімпійського п'єдесталу після концентраційних таборів Другої світової війни, піднявся борець класичного стилю – спортсмен із Запоріжжя – Яків Пункін. Таким чином майже весь здобуток олімпійських медалей Україні принесли гімнасти.

Ігри XVI Олімпіади, Мельбурн, 1956.

34 спортсмени України (14 золотих, 4 срібних і 11 бронзових нагород). Ці Ігри відкрили світу одну з найталановитіших спортсменок сучасності – Ларису Латиніну. Латиніна виступала на XVI, XVII і XVIII Іграх Олімпіад. На перших двох вона стала олімпійською чемпіонкою у багатоборстві, на всіх трьох – чемпіонкою у вільних вправах, один раз – в опорному стрибку. Ця видатна спортсменка є володарем 18 олімпійських медалей – рекорд для спортсменів сучасності.

У Мельбурні першу золоту медаль у вправах на коні отримав київський гімнаст Борис Шахлін. Латиніна, Шахлін, Чукарін, а також киянин Юрій Тітов та донеччанка Поліна Астахова були нагороджені золотими медалями за командну першість. А Віктор Чукарін повторив свій успіх XV Олімпіади і знову став абсолютним чемпіоном.

Чемпіоном Ігор в Мельбурні був і харківський важкоатлет Ігор Рибак (вагова категорія до 67,5 кг). Киянин Віталій Романенко переміг у стрільбі по рухомій мішені "Олень, що біжить" (вважається «довічним» чемпіоном у цій вправі, оскільки вона була знята після Ігор 1956 р.). Володарем золотої медалі у командній першості змагань з сучасного п'ятиборства став киянин Іван Дерюгін.

Таким чином знову левову частку всіх медалей для України здобули гімнасти.

Ігри XVII Олімпіади, Рим, 1960 р.

36 спортсменів України (16 золотих, 11 срібних та 6 бронзових медалей).

Найбільше нагород здобули олімпійці України у змаганнях зі спортивної гімнастики. Борис Шахлін: абсолютний чемпіон в особистій першості, золоті медалі за вправи на брусах, коні, опорному стрибку, срібні за командну першість і за вправи на кільцях, бронзова – за вправи на перекладині.

Юрій Титов: срібна медаль в команді, срібна – за вільні вправи і бронзова в особистій першості.

Лариса Латиніна: золоті медалі – в команді, абсолютна особиста першість, вільні вправи, срібні – за вправи на брусах і колоді, бронзова – за опорний стрибок.

Поліна Астахова: золото – командна першість, вправи на брусах, срібло – за вільні вправи і бронза за особисту першість у багатоборстві.

Маргарита Ніколаєва: золоті медалі за командну першість і за опорний стрибок.

Ігри XVII Олімпіади ознаменувались появою чемпіонів серед легкоатлетів України. Чемпіоном став Володимир Голубничий – ходьба на 20 км.

Золоті медалі в легкій атлетиці також завоювали Людмила Лисенко (біг на 800 м), Вера Крепкіна (стрибки у довжину), Віктор Цибуленко (метання спису).

Золоту медаль серед богатирів важкої ваги здобув киянин Іван Богдан (класична боротьба).

Ігри XVIII Олімпіади, Токіо, 1964 р.

34 спортсмени України – 13 золотих, 12 срібних, 7 бронзових медалей.

Золоті медалі завоювали ветерани спортивної гімнастики – Лариса Латиніна

Ігри XXII Олімпіади, Моква, 1980 р.

92 спортсмени України отримали 41 золоту, 19 срібних та 18 бронзових медалей.

Золотими медалістами зокрема були плавці Сергій Фесенко (Київ) – плавання, 200м батерфляй та Олександр Сидоренко (Маріуполь) – комплексне плавання на 400м

Надія Ткаченко (Донецьк) стала переможцем змагань у легкоатлетичному п'ятиборстві, встановивши при цьому світовий рекорд.

Ще одне легкоатлетичне золото принесла в скарбницю Надія Олізаренко у бігу на 800 м і також зі світовим рекордом

Зі світовим рекордом та золотою медаллю відповідно закінчив змагання у метанні молоту Юрій Седих. Відзначився золотом і український штовхальник ядра з Кременчука - Володимир Киселев

нагороду найвищого гатунку в естафеті 4x400м здобули Тетяна Пророченко (Запоріжжя) і Ніна Зюськова (Донецьк) в жіночій команді та Віктор Бураков – у чоловічій.

Ще одне олімпійське золото здобув Олександр Колчинський у греко-римській боротьбі класична (вага понад 100кг).

Брати Анатолій та Сергій Белоглазов (Київ) стали чемпіонами Ігор в Москві з вільної боротьби (у вагових категоріях, відповідно, до 52кг та до 57кг).

Ілля Мате (Донецьк) також поповнив українську олімпійську скарбницю золотом, яке здобув у змаганнях з вільної боротьби (вага до 100кг)

Султан Рахманов (Дніпропетровськ) – переможець змагань з важкої атлетики у ваговій категорії понад 110кг.

У веслуванні на каное (500м) кращим виявився херсонець Сергій Пострехін. На дистанції 1000м він здобув ще срібло.

Василь Юрченко (Цюрупінск) – веслування на каное (двійка) 1000 м

Дві золоті медалі на Іграх в Москві здобув Сергій Чухрай (Нова Каховка) – веслування на байдарці-двійці на дистанціях 500 і 1000 м

Київський спортсмен Валентин Манкін відзначився золотом у вітрильному спорті, клас яхт "Зірковий", разом з ним і шкотовий Олександр Музиченко

Не залишилося без золота і українське фехтування на рапірах. Так, у цій дисципліні перемогу здобув Володимир Смірнов (Київ).

Вдруге поспіль золотом відзначились наші гандболістки – Людмила Порадник, Ольга Зубарева, Лариса Карлова, Тетяна Кочергіна, Наталя Лук'яненко, Любов Одинокова, Ірина Пальчикова, Зінаїда Турчина, Наталя Тимошкіна, Валентина Лутаєва.

Волейболісти-чоловіки – Федір Лацонов, Валерій Кривов (Луганськ), Юрій Панченко (Київ) також привезли додому золоті олімпійські медалі.

Не залишилась без золота і наша спортивна гімнастика. Стела Захарова (Київ) та Богдан Макуц (Львів) у командній першості піднялися на найвищу сходинку п'єдесталу.

У командній першості в кінному спорті з подолання перешкод та виїздки перемогу українській команді принесли відповідно Віктор Погановський (Миколаїв) та Віра Місевич (Київ).

У змаганнях з сучасного п'ятиборства в командній першості золото українцям привіз Павло Ледньов.

Нагороду найвищого гатунку Україна отримала і у змаганнях з водного поло, яку приніс їй Олексій Баркалов (Київ)

У гонці переслідуванні на 4000 м золото здобув Валерій Мовчан (Херсон)

Ігри XXX Олімпіади, Лондон, 2012

Збірна команда України на цих Іграх була представлена 238 спортсменами у 21 виді спорту і виборола 20 олімпійських нагород (6 золотих, 5 срібних та 9 бронзових).

Золоті нагороди:

Перше золото Україні принесла Яна Шемякіна, яка здобула перемогу у змаганнях з фехтування на шпагах (особиста першість).

Катерина Тарасенко, Наталія Довгодько, Анастасія Коженковата та Яна Дементьєва здобули золото в академічному веслуванні (парні четвірки).

Олексій Горохтій здобув золото у змаганнях з важкої атлетики (вагова категорія до 105кг).

Золотом українську олімпійську скарбницю поповнив Юрій Чебан, ступивши на найвищу сходинку п'єдесталу як переможець змагань з веслування на каное (каное-одиночка на 200м).

Олександр Усик та Василь Ломаченко здобули найвищу нагороду у змаганнях з боксу у вагових категоріях до 91 та 60кг відповідно.

Срібні медалі:

Інна Осипенко-Радомська – веслування на байдарках (одиночка) на дистанціях 500 і 200м.

Олександр П'ятниця – легка атлетика (метання спису).

Денис Берінчик – бокс (вагова категорія до 64кг).

Валерій Андрійцев – вільна боротьба (вагова категорія до 96кг).

Бронзові медалі:

Олена Костевич – стрільба кульова (пістолет, 25м).

Ольга Харлан – фехтування на шаблях (особиста першість).

Ольга Саладуха – легка атлетика (потрійний стрибок).

Ігор Радівілов – спортивна гімнастика (опорний стрибок).

Олеся Повз, Христина Стуй, Марія Ремень та Єлизавета Бризгіна – легка атлетика (естафета 4x100м).

Тарас Шелест юк – бокс (вагова категорія до 69кг).

Олександр Гвоздик – бокс (вагова категорія до 81кг).

Якщо спостерігати співвідношення медалей різного гатунку, які здобула Україна за часи своєї незалежності в Іграх Олімпіад у різних видах спорту, то воно виглядає наступним чином:

Спорт	Золото	Срібло	Бронза	Загалом
Гімнастика	6	3	7	16
Бокс	4	3	7	14
Плавання	4	2	1	7
Стрільба	4	1	2	7
Боротьба	3	5	6	14
Важка атлетика	3	2	3	8
Легка атлетика	2	3	12	17
Веслування на байдарках і каное	2	2	2	6
Фехтування	2	0	2	4
Вітрильний спорт	1	2	2	5
Стрільба з лука	1	1	2	4
Академічне веслування	1	1	1	3
Велоспорт	0	1	2	3
Дзюдо	0	1	2	3
Стрибки у воду	0	0	2	2
Гандбол	0	0	1	1
Сучасне п'ятиборство	0	0	1	1

Всього	33	27	55	115
--------	----	----	----	-----

4. Спортсмени України на зимових Олімпійських іграх (після 1956 р.)

Рівень розвитку різних зимових видів спорту і результати виступів спортсменів України на зимових ОІ в силу кліматичних умов і історичних традицій не були суттєвими.

На VII ЗОІ в Кортіна д'Ампеццо (1956 р.) українських спортсменів не було зовсім. Тоді команда СРСР вперше брала участь у ЗОІ. Таке положення зберігалось і на наступних ЗОІ аж до 1976 року.

На початку 70-х років в Україні були здійснені комплексні заходи для розвитку зимових видів спорту – реконструкція і будівництво спортивних баз, залучення відомих фахівців, створення відділень у спортивних школах центрів підготовки із зимових видів спорту.

На XII ЗОІ в Інсбруку (1976) вперше виступили два українських спортсмени – Іван Бяков (біатлон) і І.Тарасова (ковзани, біг). І.Бяков завоював золоту медаль у складі команди біатлоністів в естафеті 4x10 км.

На наступних ЗОІ брали участь декілька спортсменів України, проте олімпійських нагород їм не вдалося завоювати.

На XIV ЗОІ у Сараєво (1984) Олександр Батюк отримав срібну медаль у складі команди з лижної естафети 4x10 км.

На XVI ЗОІ в Альбервіллі (1992) Віктор Петренко став олімпійським чемпіоном у фігурному катанні, а Андрій Житник отримав золоту медаль у складі команди хокеїстів.

У лютому 1994 р. вперше в історії спорту на XVII ЗОІ в Ліллекхаммері взяла участь делегація незалежної України. Дебют видався досить вдалим – золота і бронзова медалі.

Олімпійською чемпіонкою вперше стала українська спортсменка Оксана Баюл, здобувши перемогу у змаганнях з фігурного катання.

Срібло нашій команді принесла біатлоністка Валентина Цербе, яку вона виборола у гонці на 7,5км.

У Ліллекхаммері збірна команда України нараховувала 37 спортсменів – представників 10 видів спорту з 12, які входили у програму цих Ігор. Українські спортсмени взяли участь у 32 номерах олімпійської програми (всього – 61).

Декілька спортсменів України увійшли в шістку найкращих в окремих номерах програми олімпійських змагань. Це фігурист Віктор Петренко (4 місце), Наталя Шерстньова, яка у змаганнях з фрістайлу була п'ятою, п'яте місце посіла й команда біатлоністок (Є.Петрова, М.Склота, Є.Огурцова, В.Цербе) в естафеті 4x7,5 км.

У XXVIII Зимових Олімпійських Іграх, Нагано, 1998 нашою спортсменкою була завойована 1 (срібна) медаль - Петрова Олена (біатлон)

XX Зимові Олімпійські Ігри 2006, у Турині постали для української Олімпійської збірної бронзовими нагородами:

Лілія Єфремова – біатлон (гонка на 7,5км)

Гончаров Руслан – фігурне катання (спортивні танці)
Грушина Олена – фігурне катання (спортивні танці)

XXI Зимові олімпійські ігри 2010 року у Ванкувері були для нашої збірної команди провальними, оскільки спортсменам не вдалося завоювати жодної олімпійської нагороди.

Складними в моральному сенсі виявилися для збірної команди України XXII Зимові олімпійські ігри в Сочі 2014 року, оскільки між Україною та Росією виник конфлікт на політичній ниві. Проте, це не завадило нашим спортсменам все

ж завоювати дві винагороди (1 золото та 1 бронзу).

В Сочі нашим спортсменам вдалося здобути «золото» в жіночій естафеті з біатлону (Віта Семеренко, Юлія Джима, Валя Семеренко, Олена Підгрушна) та «бронзу» в спринті (Віта Семеренко).

Література

Основна:

1. Платонов В. Н., Олимпийский спорт / Платонов В. Н., Гуськов С. И Учебник (в 2 кн.). –К: Олимпийская литература, 1994.

Додаткова:

1. Воробйов П. Г. На славу спорту в ім'я честі / Воробйов П.Г., Фірсель Н.Й. – К.: Веселка, 1976. –264с.

2. Хавин В. Н. Все об олимпийских играх / Хавин В. Н. 2 изд. , доп. - М.:Физкультура и спорт, 1979. - 607 с.